میز جامعه

سفر به مازندران محدود شود

محمدحسین خودکار
جامعه

حدود شش هفته است سایه سنگین همه‌گیری کرونا بر مازندران چیره شده و این استان سرسبز کشور را در وضعیت قرمز قرار داده است. به نحوی که اکنون تعداد مبتلایان روزانه مازندرانی چهار برابر ایام پیش از شیوع دوباره کرونا شده و روزبه‌روز تخت‌های بیمارستانی در مراکز درمانی این استان بیشتر پر می‌شود و توان کادر درمان آن برای رسیدگی به بیماران کاهش می‌یابد. این در حالی است که همچنان افراد زیادی به این استان سفر می‌کنند و کسی به فکر محدودکردن سفرها نیست. در این شرایط دو نفر از نمایندگان مردم مازندران در مجلس در گفت‌وگو با جام‌جم ضمن تاکید بر کمبود تجهیزات پزشکی بیمارستان‌های استان از دولت و ستاد ملی مبارزه با کرونا درخواست عاجل دارند که هرچه زودتر برای محدودکردن سفر به این استان و تامین تجهیزات بیمارستانی چاره‌ای بیندیشند.

علی بابایی کارنامی، نماینده ساری

اعمال محدودیت برای سفر به مازندران از همان زمان فراگیری دوباره کرونا به‌شدت مورد درخواست اهالی این استان و دیگر استان‌های شمالی بوده و ما نیز بارها این موضوع را از استاندار یا اعضای ستاد ملی مبارزه با کرونا درخواست کرده‌ایم و استاندار نیز این درخواست را به رئیس‌جمهور منتقل کرده است، اما متاسفانه مسؤولان ارشد ستاد ملی به درخواست‌های ما توجهی نمی‌کنند. این در حالی است که همه می‌دانند علت اصلی اوجگیری دوباره کرونا در استان ما حجم بالای سفرهای غیرضروری مردم در یکی دو ماه اخیر بوده است. نکته دیگر این که اکنون تخت‌های بیمارستان‌های مازندران در حال پر شدن از بیماران کرونایی است و همچنین بیشتر مراکز درمانی استان ما با کمبود شدید تجهیزات پزشکی دست‌وپنجه نرم می‌کنند و خیلی از بیمارستان‌های ما حتی فاقد یك دستگاه سی‌تی‌اسکن برای تشخیص بیماری هستند و در این شرایط سازمان برنامه و بودجه برای تامین بودجه لازم برای خرید تجهیزات پزشکی بیمارستان‌های مازندران همکاری نمی‌کند. بنابراین از مسؤولان سازمان برنامه و بودجه تقاضا دارم خودشان برای بررسی میدانی وضعیت بیمارستان‌های مازندران به این استان بیایند و فکری به حال کمبود تجهیزات پزشکی کنند.

مهدی سعادتی بیشه‌سری، نماینده بابل

ستاد ملی مبارزه با کرونا هرچه سریع‌تر باید برای تردد مسافران به مازندران محدودیت‌هایی را وضع کند و حتی بهتر است در شرایط کنونی به صورت موقت از انجام سفرهای غیرضروری به مازندران به طور کامل جلوگیری شود. زیرا اکنون بسیاری از مراکز درمانی استان ما هم با مشکل کمبود دارو برای بیماران خاص مواجه هستند و هم دستگاه‌های کمك‌تنفسی در این مراکز به اندازه کافی موجود نیست. بنابراین سازمان برنامه و بودجه باید با قید فوریت، بودجه‌ای برای تهیه این تجهیزات برای بیمارستان‌های مازندران فراهم کند؛ البته بخشی از ریشه‌های شیوع شدید امروز کرونا در استان ما به سوءمدیریت‌های محلی بازمی‌گردد و برخی مدیران استانی هم در حوزه خدمات بیمارستانی ضعیف کار کرده و نتوانستند امکاناتی را که به کادر درمان قول داده بودند، فراهم کنند و همین مساله به خستگی هرچه بیشتر کادر درمان دامن‌زده است. همچنین در شرایط فعلی، کم‌بودن تعداد پرسنل پرستاری در مراکز درمانی استان ما باعث شده گاهی همراهان بیماران کرونایی برای کمك به بیماران‌شان در بیمارستان‌ها حضور پیدا کنند که همین مساله قطعا موجب شیوع بیشتر کرونا می‌شود. برای حل این مشکل نیز وزارت بهداشت باید استخدام نیروهای پرستاری در مراکز درمانی ما را بیشتر کند تا حداقل بخشی از این کمبودها و تبعات ناشی از آن جبران شود.

شدت بالای ابتلا به کرونا در ۶ استان

وزارت بهداشت در آخرین گزارش تحلیلی اپیدمیولوژی کووید-۱۹ در ایران اعلام کرد: روند ابتلا و مرگ بر اثر کرونا در استان‌های زنجان، لرستان، اردبیل، فارس، تهران و آذربایجان شرقی شدت بالایی دارد. هفته گذشته روند صعودی یا شروع پیک ابتلا در چهار استان مازندران، اصفهان، البرز و چهار محال و بختیاری و روند ثبات با تغییرات مختصر صعودی در استان یزد مشاهده شده‌است. داده‌های آماری نشان می‌دهد سه استان بوشهر، مرکزی و همدان اخیرا یک پیک اپیدمی را تجربه کرده‌اند و در استان‌های خوزستان، آذربایجان‌غربی، گلستان و خراسان‌جنوبی، روند ابتلا نزولی و در سه استان هرمزگان، کردستان و گیلان تغییرات مختصر نزولی به همراه روند ثبات نسبی در هفته گذشته مشاهده شده‌است. همچنین در هشت استان ایلام، کرمانشاه، خراسان شمالی، سمنان، کهگیلویه و بویراحمد، کرمان، خراسان رضوی و قزوین ناسازگاری داده‌ها اجازه تحلیل درستی از وضعیت اپیدمی کووید-۱۹ را نمی‌دهند و باید به این نکته توجه داشت که یک استان می‌تواند چند پیک منحنی را تجربه کند./ جام‌جم دیلی

خطه قرمز مازندران

حدود ۲۰۰۰ مبتلا به کرونا در بیمارستان‌های مازندران بستری هستند اما مسافرت به شهرهای این استان ادامه دارد

ضدعفونی کردن معابر در مازندران ادامه دارد اما برخی کارشناسان معتقدند تا زمانی که سفرها به این استان شمالی کاهش پیدا نکند، شیوع کرونا کنترل نمی‌شود

عکس: ایسنا

میثم اسماعیلی
جامعه

مازندران جزو اولین قربانیان ویروس کرونا در ایران بود. نام این استان پای ثابت فهرست چندین و چندماهه اعلامی از سوی وزارت بهداشت و درمان هم است، فهرستی که مدام درباره آن هشدار می‌دهند و وضعیتش نگران‌کننده توصیف می‌شود. بستن راه‌های ورودی به استان با فشار افکار عمومی و مسؤولان شهری همزمان با تعطیلات نوروز و تعطیلی بسیاری از کسب و کارها و قرنطینه اهالی این استان توانست تا حدودی از چرخه سرایت این ویروس در این خطه شمالی بکاهد، اما با لغو محدودیت‌های مواصلاتی و هجوم مسافران به این استان دوباره وضعیت مازندران را به مرحله کنونی رسانده است. وضعیتی که بسیاری از کادر درمانش را به اجبار در بیمارستان مسیح دانشوری تهران بستری کرده و میزان ابتلا و مرگ و میرهایش در یک ماه گذشته بیش از چهار برابر شده است و همین حالا ۲۰ شهرستان این استان را در وضعیت خطرناک قرمز قرار داده است.

اتفاقی که برخی از آن به عنوان موج دوم شیوع کرونا یاد می‌کنند، اما خود اهالی و مسؤولان استانی بر این باورند دلایلی که باعث صعودی شدن شیب ابتلا در این استان شد، قابل مدیریت بوده و ربطی به جهش ویروسی ندارد.

روایت سیاحت کرونا در مازندران

رصد وضعیت استان مازندران روی یک تایم‌لاین زمانی نظام‌های جالبی دارد، این‌که بتوانیم از تیتر اخبار دو ماه اخیر به وضعیت کنونی پی ببریم شاید آورده‌های گرانبهایی برای ما داشته باشد. روایت را از کاهش موارد مبتلایان در روزهای پایانی فروردین امسال بخواهیم آغاز کنیم این داده‌ها بیشتر به چشم‌مان می‌آید. حامد روحانی‌زاده، معاون بهداشتی دانشگاه علوم پزشکی مازندران در آخرین روز فروردین گفته بود: «سیر بیماری کرونا در استان نزولی است و آمار فوتی‌های ناشی از این بیماری روز به روز کمتر می‌شود.» تیتر رسانه‌ها هم تایید همین وضعیت است. ۹ اردیبهشت عباس موسوی، رئیس دانشگاه علوم پزشکی این استان اعلام کرد: «وضعیت بیماری کرونا در مازندران به ثبات رسیده است.» کم‌کم حتی نام کرونا کمتر در اخبار این استان به چشم خورد و همین موضوع موید تایید وضعیت پایدار این استان در آن دوره زمانی است. روزهای ابتدایی خرداد اما اخبار رنگ و بوی توصیه گرفت.

خبرگزاری مهر گزارشی از وضعیت ساحل‌گردی بدون رعایت پروتکل‌ها منتشر کرد و تصاویر الصاق شده به این گزارش نشان داد سواحل این استان مملو از جمعیتی است که هیچ‌کدام پروتکل‌ها را رعایت نکرده‌اند. لغو محدودیت‌های مواصلاتی فرش قرمزی برای گردشگران شد و نیمه خرداد این بار اخبار حکایت از افزایش بیماران مبتلا داشت. رئیس دانشگاه علوم پزشکی مازندران ۱۷ خرداد گفت: «مسافرت‌های غیرضرور شمار مبتلایان کرونا را افزایش داد.»

یک هفته بعد وضعیت رامسر قرمز شد و رسانه‌های محلی از «توهم شکست کرونا در مازندران» نوشتند. دوباره نام و تصویر کادر درمانی این استان در رسانه‌ها دست به دست شد، پزشکان و پرستارانی که جان عزیزشان را در این راه از دست داده‌اند. در نیمه تیرماه تعداد شهرهای قرمز افزایش چندبرابری یافت و وضعیت این استان دوباره نگران‌کننده شد. تا حالا که بیش از ۲۰ شهر استان در وضعیت قرمز قرار دارد و به نوعی مازندران را به یکی از کانون‌های شیوع کرونا در ایران تبدیل کرده است.

محدودسازی سفر هرچند تبعات اقتصادی به همراه خواهد داشت، اما همچون گذشته نشان داده است تاثیر شگفتی بر شیوع کرونا می‌گذارد. در یک ماه گذشته تعداد مبتلایان مازندران بیش از چهار برابر شده اما هنوز هم جاده‌های ورودی به استان شاهد بیشترین ترافیک خودرو در کشور است

مازندران در محاصره

استان‌های تهران، سمنان، قزوین، گلستان و گیلان همسایه‌های استان مازندران هستند. همسایگانی که بیشترین ورودی مسافر را در این روزها به مازندران داشته‌اند. همان ابتدای آغاز فراگیری هم مردم این استان با همراهی مسؤولان محلی و البته با وجود مخالفات‌های دولت اقدام به مسدود کردن راه‌های مواصلاتی به این استان کردند.

بسیاری از مردم و جوانان ابتدا با خواهش و تمنا و پس از آن با اقدامی سلبی از مسافران خواستند عید امسال به مازندران سفر نکنند. هنوز هم که هنوز است بسیاری از مردم این استان معتقدند همان تصمیم یکی از دلایل کاهش آمار ابتلا و مرگ و میرها در استان بوده‌است، اما با کاهش موارد ابتلا و بازگشایی راه‌های مواصلاتی به این استان این چرخه دوباره به مرحله آغازین آن بازگشت. هنوز هم بیشترین ورودی به مازندران از سمت استان تهران صورت می‌گیرد و همچنان «خواهش از هموطنان برای سفر نکردن به مازندران» ترجیع‌بند حرف‌های مسؤولان است.

هر چند در حالی که بسیاری از فعالان اجتماعی مازندران معتقدند تردد مسافران و گردشگران به شیوع بیماری کرونا منجر شده و این استان را در وضعیت قرمز قرار داده‌است، اما آنچه از سخنان استاندار مازندران و ایرج حریرچی معاون وزیر بهداشت بر می‌آید، نحوه زندگی اجتماعی مردم این استان در ترددهای درون استانی، برگزاری جشن‌های خانوادگی، سفر به ییلاقات، مراسم‌های عروسی و عزا موجب شیوع بیش از پیش این بیماری در مازندران شده است.

۷۳ درصد مبتلایان در تجمعات بودند

وضعیت کادر درمانی بیمارستان‌های مازندران هم تعریفی ندارد، همین دیروز آن‌طور که رئیس دانشگاه علوم پزشکی استان اعلام کرده نزدیک به ۱۹۰۰ نفر مبتلا در بیمارستان‌های مازندران بستری هستند که همین نکته نشان از خستگی کادر درمانی استان دارد. آمارها می‌گوید بیش از ۸۰ درصد ظرفیت تخت‌های بیمارستانی به بیماران کرونا اختصاص داده‌شده‌است. به گواه همین آمارها تا اکنون ۱۱ نفر از کادر درمانی این استان جانشان را از دست داده‌اند و تعداد زیادی از آنها مبتلا به کرونا شده‌اند.

آخرین‌شان دکتر بهرام طهماسبی، رئیس بیمارستان امام خمینی (ره) شهرستان آمل بود که چند روز پیش به شهادت رسید و کادر درمانی این شهرستان را سوگوار کرد. دو روز پیش از شهادت بهرام طهماسبی او نامه‌ای منتشر کرد که وضعیت این استان را هولناک‌تر عنوان می‌کند.

او در بخشی از این نامه می‌نویسد؛ «خودم در بیمارستان آمار گرفتم. ۷۳ درصد موارد بستری در دو هفته اخیر سابقه حضور در تجمعات داشتند. شما را به خدا قسم می‌دهم دلتان را به شاخص‌های زیبای علم‌سنجی که به مدد مراکز تحقیقاتی و دانشجویان تحصیلات تکمیلی حاصل شده، خوش نکنید. این شاخص‌های کذایی حداکثر فقط به درد پز دادن و نشان دادن معلومات می‌خورد. امروز نظام سلامت فقط به اساتید چکمه‌پوش نیاز دارد.»

سفر به وضعیت قرمز

روزهای قرمز شده در تقویم امسال زیاد است، تعطیلی نیم‌بند مدارس و نزدیکی به پایان تابستان هم همیشه موجب افزایش سفرها شده است. حالا اما مسؤولان وزارت بهداشت موکدا از شهروندان خواسته‌اند «به مازندران سفر نکنید». شلوغی راه‌های مواصلاتی به این استان در روزهای تعطیل اما نشان از بی‌توجهی به این خواسته مسؤولان و به خطر انداختن جان اهالی مازندران و البته خود مسافران دارد. در حالی که همین حالا بسیاری از مردم مازندران سفر به استان را یکی از دلایل اصلی شیوع کرونا می‌دانند، عجیب است که ستاد ملی مقابله با کرونا تنها به توصیه اکتفا می‌کند و در این ماجرا هیچ مداخله‌ای صورت نمی‌دهد. محدودسازی سفر هر چند تبعات اقتصادی به همراه خواهد داشت، اما همچون گذشته نشان داده است تاثیر شگفتی بر شیوع کرونا می‌گذارد. در یک ماه گذشته تعداد مبتلایان این استان بیش از چهار برابر شده اما هنوز هم جاده‌های ورودی به مازندران شاهد بیشترین ترافیک خودرو در کشور است.

موج دوم هنوز نیامده است!

دلایل شیوع دوباره کرونا در مازندران زیاد است، بی‌شباهت به دیگر استان‌های کشور هم نیست. اما در میان همه این دلایل، اشتباه رایجی هم وجود دارد، اشتباهی که از شیوع دوباره کرونا در مازندران با عنوان «پیک دوم شیوع یاد می‌شود. این در حالی است که بارها و بارها مقامات وزارت بهداشت و درمان اعلام کرده‌اند جهش ویروس هنوز رخ نداده‌است و موج دوم شیوع آن‌طور که از شواهد برمی‌آید در پیش است و در خوشبینانه‌ترین شکل آن در پایان شهریور و روزهای ابتدایی پاییز آغاز خواهد شد. اگر این موج دوم شیوع نیست پس دلایل این فراگیری در مازندران شامل چه عواملی می‌شود؟ مسافران همچنان جزو متهمان ردیف اول این موضوع قرار دارند. تعطیلات سه روزه نیمه خردادماه باعث سفر گسترده به این استان شد، بیش از ۱۰ شهر این استان در آن روزها در وضعیت سفید به سر می‌بردند، همان ده شهر به گواه اعلام وزارت بهداشت پس از ده روز در وضعیت هشدار قرار گرفتند. درمانگران دو دانشگاه علوم پزشکی مازندران و بابل معتقدند ۸۰ درصد شیوع دوباره گسترده کرونا در مازندران «ناشی از حضور در آیین عزا و عروسی بدون رعایت پروتکل‌های بهداشتی» بوده‌است. آنها معتقدند در کنار اجباری شدن استفاده از ماسک در این استان، باید محدودیت‌های پیشین شکل بگیرد.

تعطیلی مشاغل پرخطری مانند آرایشگاه‌های زنانه، تالارهای پذیرایی، منع برگزاری آیین دسته جمعی عزا و عروسی از جمله مواردی است که به اعتقاد کادر درمان دانشگاه علوم پزشکی مازندران از جمله مهم‌ترین دلایل شیوع دوباره کرونا در استان است.

گلستان رو به بهبود

استان‌های شمالی ایران همگی در فهرست استان‌هایی با وضعیت قرمز قرار دارند. استان گلستان اما صاحب رکورد منفی ترسناکی است. رئیس دانشگاه علوم پزشکی گلستان می‌گوید: «شاخص بستری بیمار برای شرایط قرمز ۲/۵ بیمار در صد هزار نفر جمعیت است اما بستری این استان در حال حاضر نزدیك به عدد پنج و دو برابر شاخص شرایط قرمز است.» ۶۴۹ مورد مرگ قطعی ناشی از بیماری کرونا از ابتدای فراگیری این ویروس در استان گلستان ثبت شده است. مرگ‌هایی که بیش از ۷۰ درصد آنها مربوط به افراد بالای ۶۰ سال است و ۸۰ درصد موارد بستری را افراد بالای ۴۰ سال تشکیل می‌دهند. دلیل شیوع دوباره کرونا در این استان هم «تجمعات» عنوان شده است. هادی حق‌شناس، استاندار گلستان از همراهی نکردن مردم، اصناف و برخی مسؤولان استان در راستای پیشگیری و مقابله با کرونا در این خطه شمالی اظهار نارضایتی کرده و گفته است؛ «کاهش مرگ و میر و آمار مبتلایان، نیازمند رعایت هرچه بیشتر پروتکل‌های بهداشتی است.» از سوی دیگر رضا سیدحسینی، دادستان گرگان اعلام کرده است؛ «برخی تجمعات مانند عروسی و عزا کنترل نشد که شیوع کرونا را به دنبال داشت. اما بسیاری از مشاغل می‌توانند با رعایت پروتکل‌ها فعالیت کنند و دولت در صورتی می‌تواند آنها را تعطیل کند که به این اصناف کمك شود.» هرچند وضعیت استان گلستان نسبت به دو هفته گذشته بهبود داشته و آن‌طور که استاندار گلستان می‌گوید با تشدید اقدامات نظارتی و تلاش مضاعف عوامل درمانی؛ حالا تعداد بیماران کرونایی گلستان از حدود ۹۰۰ به ۵۵۰ نفر رسیده است. همین اقدامات همچنان ادامه دارد و استاندار این استان تاکید می‌کند محدودیت‌ها تا سفید شدن وضعیت استان ادامه دارد.

گیلان و سواحل پرخطر

گیلان به همراه مازندران همیشه جزو پرسفرترین مقاصد ایران بوده است، آمارهای استخراجی از سازمان پیشین گردشگری هم نشان می‌دهد این دو استان محبوب‌ترین مقصد سفر ایرانی‌ها بوده است و این در شرایطی است که حالا این دو استان جزو استان‌های پرخطر سفر محسوب می‌شوند. آن‌طور که رسانه‌های محلی گیلان نوشته‌اند سواحل دریای خزر در این استان جای سوزن انداختن ندارد! این در حالی است که وضعیت بیماری کرونا در استان گیلان پایدار و فعال است و آن‌طور که دانشگاه علوم پزشکی گیلان اعلام کرده است شهرستان‌های رشت، آستارا، رودبار و لنگرود در وضعیت قرمز بیماری کرونا قرار دارند. وضعیت شیوع این بیماری در گیلان هم معمولا پای مسافران نوشته می‌شود که البته پربیراه هم نیست. آن‌طور که ارسلان سالاری، رئیس دانشگاه علوم پزشکی گیلان می‌گوید: «شمار بیماران کرونایی در گیلان در روزهای نخست بسیار بالا بود که با تلاش کادر سلامت و همکاری مردم تا چهار هفته پیش، میزان مبتلایان کاهش یافت. اما در حال حاضر مجددا ابتلا به این بیماری سیر صعودی به خود گرفته است.» شمار مبتلایان به کرونا در گیلان نسبت به مدت مشابه خود در ماه گذشته، دو برابر شده است. این افزایش یکباره را رئیس دانشگاه علوم پزشکی گیلان پای مسافران می‌نویسد و می‌گوید: «۲۰ درصد مبتلایان به بیماری کرونا در بخش سرپایی و بستری استان را مسافران و گردشگران تشکیل می‌دهند.»